

MINISTEREN

Transportudvalget
Folketinget

Dato 27. september 2013
J. nr. 2013-2654

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transportudvalget har i brev af 5. august 2013 stillet mig følgende spørgsmål (TRU alm. del), som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Henning Hyllested (EL).

Spørgsmål nr. 717:

Vil ministeren oplyse status for Femern A/S' arbejde med at konkretisere den model for sociale klausuler, som blev bebudet i svar på TRU alm. del – spm. 1063 (2011-12), samt status for drøftelserne med arbejdsmarkedets parter desangående.

Svar:

Idet jeg henviser til min foreløbige besvarelse af 2. september 2013, har Femern A/S oplyst mig følgende:

”Femern A/S har indarbejdet eksplicitte klausuler om løn- og arbejdsvilkår gældende for henholdsvis arbejde i Danmark og Tyskland i selskabets anlægskontrakter. Selskabet har desuden indarbejdet en klausul med krav om etablering af elev- og praktikpladser. Nedenfor redegøres for klausulernes nærmere indhold.

Danmark:

I Danmark aftales løn- og arbejdsvilkår mellem arbejdsmarkedets parter, men reguleres også bl.a. af EU's regler om arbejdskraftens fri bevægelighed, EU's udbudsregler, reglerne for udstationering af arbejdskraft i EU's udstationeringsdirektiv samt retspraksis. Ydermere har Danmark forpligtelser til at overholde retningslinjerne om offentlige kontrakter i ILO-regi, jf. ILO-konvention 94 om bl.a. arbejdsklausuler.

Selskabet vil som led i udbudsprocessen sørge for, at de bydende entreprenørkonsortier opnår den fornødne viden om det danske arbejdsmarkedssystem. I den kommende dialog med konsortierne vil selskabet derfor aktivt og bl.a. i samarbejde med arbejdsmarkedets parter forklare, hvorledes det danske arbejdsmarkedssystem fungerer.

I selskabets klausul om løn- og arbejdsvilkår på dansk område er der med henvisning til ovenstående dansk og international lovregulering anført følgende minimumskrav (der afhænger af det pågældende fagområde) til løn- og arbejdsvilkår for de ansatte:

- Minimumslønniveau
- Dansk lovgivning om arbejdstid
- Løntillæg for så vidt angår arbejde, der er sammenfaldende med offentlige fridage
- Overtidsbetaling, jf. anerkendte niveauer
- Feriebetaling til en anerkendt og uafhængig institution i arbejdstagers hjemland
- Pensionsbetaling til en anerkendt og uafhængig institution i arbejdstagers hjemland
- Kompensation for rejseudgifter, ophold og måltider

I selskabets klausul henvises i denne forbindelse til de mest repræsentative og normative kollektive overenskomster på det danske arbejdsmarked. Af klausulen om løn- og arbejdsvilkår på dansk territorium fremgår således, at entreprenøren skal overholde gældende dansk lovgivning, herunder lovgivning, der implementerer relevant EU-regulering som eksempelvis EU's udstationeringsdirektiv. Minimumslønniveauet svarer til den øjeblikkelige grundtimetakst i henhold til den danske overenskomst for bygge- og anlægsområdet.

Det fremgår endvidere af klausulen, at det er hovedentreprenørens forpligtelse at sørge for, at dennes underentreprenører på ethvert niveau overholder alle krav, som selskabet har opstillet, sådan som de er gældende for hovedentreprenøren selv. Ydermere har entreprenørerne en fast forpligtelse til løbende at oplyse selskabet om den specifikke karakter og sammensætning af arbejdsstyrken samt bekræfte, at de kontraktmæssige og lovgivningsmæssige krav vedrørende løn- og arbejdsvilkår bliver overholdt.

Femern A/S vil i tilfælde af problemer kunne stille krav om yderligere dokumentation, samt kræve en hurtig planlægningsindsats med henblik på at få alle forhold bragt i overensstemmelse med lovgivningen og de kontraktuelle krav. Samtidig kan selskabet pålægge hovedentreprenøren at bringe uoverensstemmelser i orden med det samme.

Selskabet vil således holde skarpt øje med, at hovedentreprenøren og dennes underentreprenører overholder de af selskabet fastsatte krav til løn- og arbejdsvilkår på Femern Bælt-projektet. Hvis der opstår uenighed mellem parterne om løn- og arbejdsvilkår, håndteres denne i det danske arbejdsmarkeds-system.

Endelig fremgår det af selskabets klausul om løn- og arbejdsvilkår i Danmark, at entreprenøren bærer den økonomiske risiko for alle arbejdskonflikter, herunder i relation til de pågældende underentreprenører. Dette er en meget seriøs kontraktuel forpligtelse for entreprenørerne.

Tyskland:

Kravene om løn- og arbejdsvilkår på tysk område følger direkte af tysk lovgivning. For nogle sektorer, herunder bygge- og anlægssektoren, fastsættes det ved lov, at minimumsbestemmelserne i de relevante overenskomster skal overholdes uanset pågældende arbejdskrafts nationalitet.

Selskabets løn- og arbejdsvilkårsklausul for arbejder på tysk territorium i forbindelse med Femern Bælt-projektet er derfor af en anden karakter end den klausul, der vedrører den del af projektet, der finder sted på dansk territorium.

Af klausulen om løn- og arbejdsvilkår på tysk territorium fremgår således, at entreprenøren skal overholde gældende tysk lovgivning, herunder lovgivning, der implementerer relevant EU-regulering som eksempelvis EU's udstationeringsdirektiv. I denne forbindelse slås det fast, at det er hovedentreprenørens forpligtelse at identificere og overholde de krav, som er fastsat i tysk lovgivning, herunder ajourføre egen viden og forpligtelser desangående.

Det fremgår også af klausulen, at det er hovedentreprenørens forpligtelse at sørge for, at dennes underentreprenører på ethvert tidspunkt overholder tysk lovgivning samt EU's regler. Ydermere har entreprenørerne en fast forpligtelse til løbende at oplyse bygherre om den specifikke karakter og sammensætning af arbejdsstyrken samt bekræfte, at kravene i tysk lovgivning vedrørende løn- og arbejdsvilkår er blevet overholdt.

Femern A/S vil i tilfælde af problemer kunne stille krav om yderligere dokumentation, samt kræve en hurtig planlægningsindsats med henblik på at få alle forhold bragt i overensstemmelse med lovgivningen og de kontraktuelle krav. Samtidig kan selskabet pålægge hovedentreprenøren at bringe uoverensstemmelser i orden med det samme.

Selskabet vil således holde skarpt øje med, at entreprenørerne overholder de af selskabet fastsatte krav til løn- og arbejdsvilkår på Femern Bælt-projektet. Såfremt der sker en overtrædelse, vil det i Tyskland være retssystemet, der bringes i anvendelse, idet der er tale om en mulig overtrædelse af tysk lovgivning, og de sanktionsbestemmelser der gælder for at overtræde tysk lov vil være gældende.

Endelig fremgår det af selskabets klausul om løn- og arbejdsvilkår i Tyskland, at entreprenøren bærer den økonomiske risiko for alle arbejdskonflikter, herunder i relation til alle underentreprenører. Dette er også i Tyskland en seriøs kontraktuel forpligtelse for entreprenørerne.

Elever:

Femern A/S vil i kontrakterne stille krav om elev- og praktikpladser. Der bliver tale om specifikke krav på alle de områder, hvor der med rimelighed kan ansættes elever. Det er selskabets forventning, at der i Femern Bælt-projektets byggeperiode på ca. 6½ år kan ansættes elever svarende til op til 500 mandår i alt.

Femern A/S har opsat klare og entydige krav til entreprenørerne om en løbende månedlig afrapportering, samt en årlig meget grundig afrapportering af, hvorledes elevkravene er opfyldt. Samtidig skal entreprenørerne til enhver tid kunne dokumentere, at de opfylder de opstillede krav til ansættelse af elever.

Byggeriets entreprenører bliver forpligtet til at udvikle programmer for ansættelse og arbejdsvilkår for elever. Selskabet skal efterfølgende godkende disse programmer. Entreprenørerne skal således komme med forslag til, hvordan de vil opfylde uddannelsesforpligtelserne samt detaljeret redegøre for, hvor mange elever, det (både i forhold til de konkrete opgaver og set over tid) vil være relevant at beskæftige.

Eventuelle fejl eller manglende opfyldelse af planer for ansættelse og vilkår for elever skal umiddelbart meddeles Femern A/S inklusive en redegørelse for, hvorledes sådanne fejl eller manglende opfyldelse bliver håndteret.

Såfremt en entreprenør ikke – trods krav fra Femern A/S – opfylder sine kontraktuelle forpligtelser om ansættelse af elever, vil selskabet gribe hurtigt ind og kræve de pågældende elever ansat, og om fornødent tilbageholde betalinger til pågældende entreprenør.

Hertil kommer, at hvis entreprenøren ikke beskæftiger det aftalte antal elever, og det er muligt at skaffe disse elever på arbejdsmarkedet, så vil Femern A/S tage skridt til at de manglende elevpladser hos de pågældende entreprenører oprettes.

Femern A/S vil derudover – i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og relevante myndigheder – sikre, at entreprenørerne får et tilstrækkeligt kendskab til både de danske og de tyske forhold vedrørende uddannelses- og arbejdsmarkedssystemerne. Det er målsætningen, at ingen entreprenører må være i tvivl om kravene og mulighederne. Selskabet er samtidig i dialog med uddannelsessektoren for at forberede indsatsen, så den enkelte elev får det bedst mulige uddannelsesforløb.”

Med venlig hilsen

Pia Olsen Dyhr